

Білоцерківський національний аграрний університет
Агробіотехнологічний факультет
Кафедра садово-паркового господарства

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАХИСТ РОСЛИН ВІД БІОТИЧНИХ ТА АБІОТИЧНИХ ФАКТОРІВ» Галузь знань: Н сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: НЗ «Садово-паркове господарство» Освітньо-наукова програма «Садово-паркове господарство»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредитів /120 годин
Семестр	4
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Фіялко Алла Борисівна Посада: доцент кафедри садово-паркового господарства Науковий ступінь: доктор с.-г. наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), ауд. 116 а (кафедра садово-паркового господарства) E-mail: allafialko76@ukr.net Orcid.org https://orcid.org/0000-0002-1753-7782 Зв'язок з викладачем: +380969441172
Опис дисципліни	Дисципліна «Захист рослин від біотичних та абіотичних факторів» спрямована на формування у здобувачів знання новітніх та сучасних методів захисту рослин від біотичних та абіотичних чинників та розробка систем забезпечення здоров'я культурфітоценозів з метою сталого їх формування та функціонування в системі урбоєкосистеми, навичок з особливостей застосування різних методів захисту рослин, особливо новітніх, залежно від фаз їх розвитку та ЕПШ конкретної біоти, на цій основі своєчасно впроваджувати у виробництво науково обґрунтовані систем захисту фітоценозів від шкідливої біоти та абіотичних чинників з використанням ефективних сучасних та новітніх методів. Такий захист повинен передбачати науково-обґрунтовані поєднання природоохоронно-економічних методів захисту в єдиному технологічному процесі ведення фітоценозів за організаційно-технологічних, фітонцидних, абіотичних селекційних, агротехнічних, фізико-механічних, біологічних та інших заходів.
Передумови для	Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Захист

вивчення	рослин від біотичних та абіотичних факторів» мають комплексний і міждисциплінарний характер, логічний і методологічний зв'язок з усіма дисциплінами напряму НЗ «Садово-паркове господарство». Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння особливості ведення культурфітоценозів згідно принципу класичної фітопродуцентології; вирощування декоративних культур в антропогенних, природних та культурних фітоценозах залежно від зональних аспектів, систем виробництва фітопродукції, спеціалізації, економічного стану та матеріального забезпечення господарства; особливості розвитку домінантних та субдомінантних видів шкідливих організмів з урахуванням фенологічних фаз захищаючих рослин; еколого-економічні аспекти прийняття рішення щодо вибору стратегії та тактики контролю біоти та захисту від абіотичних чинників; природоохоронні параметри обґрунтування економічних порогів шкідливості та економічної ефективності проведення конкретної технологічної операції забезпечення здоров'я культур фітоценозів в системі урбанізації.
Мета вивчення дисципліни	Метою навчальної дисципліни є опанувати глибокі знання з контролю біоти фітоценозів залежно від інформаційного та технічного забезпечення, обраної системи виробництва фітопродукції, фаз розвитку рослин, ЕПШ шкідливого організму тощо для створення передумов забезпечення їх здоров'я фітоценозів з отриманням якісної, безпечної, в асортименті та оптимумі фітопродукції.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі face-to-face, із застосуванням мультимедійних засобів. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання з використанням навчальної платформи Moodle, сервісів ZOOM, Google Meet, мобільних додатків.
Очікувані результати навчання	Загальні компетентності ЗК. 2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях. ЗК. 5. Здатність розробляти та управляти науковими проектами, ініціювати організації досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності з урахуванням фінансування науково-дослідницьких робіт. ЗК. 6. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності ФК. 3. Здатність до встановлення природних передумов застосування конкретних модифікацій і методів досліджень об'єктів садово-паркового господарства та їхніх компонентів, вибору раціональної методики польових і лабораторних робіт та оцінки необхідної точності вимірювань і якості кінцевих побудов, що необхідно підтвердити на прикладі власного дослідження. Результати навчання РН. 6. Уміти проводити критичний аналіз, оцінку і синтез

	нових наукових положень та ідей. РН. 7. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань. РН. 8. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері. РН. 9. Аналізувати сучасні наукові праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання, здійснювати моніторинг наукових джерел інформації стосовно досліджуваної проблеми, встановлювати їх інформаційну цінність шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами
Структура курсу	Модуль 1. 1.1. Сучасна концепція інтегрованого захисту рослин 1.2. Методологія захисту рослин в єдиному технологічному процесі садово-паркового господарства 1.3. Організаційно-технологічна методологія – основа ефективного захисту культур фітоценозів садово-паркового господарства 1.4. Роль агротехнічного методу захисту культурфітоценозів. 1.5. Біотехнологічні методи захисту рослин від шкочинних організмів 1.6. Захист садово-паркових об'єктів від абіотичних чинників. Модуль 2. 2.1. Застосування представників царства Гриби у захисті рослин від хвороб та шкідників в умовах урбоекосистем 2.2. Контроль ґрунтової біоти культурфітоценозів садово-паркових об'єктів за допомогою біопрепаратів нематоцидної дії на основі хижого гриба <i>Arthrobotris oligospora</i> 2.3. Захист садово-паркових об'єктів від шкочинних організмів за допомогою бактерій відділу <i>Gracilicutes</i> 2.4. Застосування комах-ентомофагів в захисті ботанічних садів від біотичних чинників в умовах відкритого та закритого ґрунту 2.5. Застосування трихограми та габробракона в біологічному захисті культурфітоценозів садово-паркових об'єктів від шкідливих організмів 2.6. Контроль ґрунтової біоти культурфітоценозів садово-паркових об'єктів в за допомогою ентомопатогенних нематод
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з дискусійним обговоренням проблемно-орієнтованих питань. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle. В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom для відеоконференцій, освітньої платформи MoodleBnau для виконання дослідницьких і підсумкових

	тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber тощо.
Технічне та програмне забезпечення (за потреби)	Умови для його використання: акаунт на освітній платформі Moodle, доступ до мережі Інтернет, каналу YouTube, поштова скринька (бажано – у середовищі Google), доступ до інтерактивних онлайн-застосунків (Zoom, Viber, Skype, Mentimeter, Jamboard Google тощо).
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові есе здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями, розрахунками чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: здобувачі мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).
Рекомендовані джерела інформації	1. Стефановська Т. Р., Кава Л. П., Томчак А. Технологія вирощування і використання організмів у біологічному захисті рослин: підручник. Київ: Компрінт, 2015. 410с. 2. Векірчик К. М. Мікробіологія з основами вірусології. К.: Либідь, 2001. 312 с. 3. Моніторинг вірусних інфекцій рослин в біоценозах України / Поліщук В. П., Будзанівська І. Г., Рижук С. М. та інш.; за редакцією В. П. Поліщука. К.: Фітосоціоцентр, 2001. 220 с. 4. Патика В. П., Симочко Л. Ю. Мікробіологічний моніторинг ґрунту природних та трансформованих екосистем Закарпаття України. Мікробіологічний журнал. 2016. Т. 75. № 2. С. 21 – 31. 5. Бакалова А. В., Іващенко І. В. Ентомофаги в системі управління шкідливістю фітофагів на полину естрагоновому. Вісник ЖНАЕУ. 2017. №1 (58), т.1. С.79–85. 6. Імунітет рослин / [М. Д. Євтушенко, М. П. Лісовий, В. К. Пантелєєв, О. М. Слісаренко] ; за ред. М. П. Лісового. Київ : Колообіг, 2004. 304 с. 7. Діагностика хвороб декоративних рослин різної етіології: довідник для працівників садово-паркової індустрії / уклад: А.Б. Фіялко. Біла Церква, 2025. 92 с. 8. Марченко А.Б. Інфекційні хвороби деревних порід. Посібник для студентів вищих навчальних закладів агрономічного факультету за напрямом підготовки лісове та садово-паркове господарства / А.Б. Марченко, В.С. Хахула. Біла Церква, 2014. 160 с. 9. Марченко А.Б. Мікози квітниково-декоративних рослин в умовах урбоєкосистем: діагностика, етіологія, консортивні зв'язки, сортова стійкість, біозахист: монографія. – Біла Церква, 2020. 452 с.

	10. Марченко А.Б. Мікозні хвороби троянд: діагностика, етіологія, сортова стійкість, біозахист: монографія. Під загальною редакцією доктора біол. наук Слюсаренка О.М. монографія Біла Церква, 2017. 216 с. 11. Фітопатологія: навч. посіб. до виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти/уклад. А.Б. Марченко. Біла Церква, 2024. 230 с.